

Advendikõne – Jh 12:46
Advendikontsert Tallinna Jaani kirikus
2. detsember 2018

“Mina olen tulnud valguseks maailma, et ükski, kes usub minusse, ei jääks pimedusse” (Jh 12:46).

Tänavu on advendiaeg jõudnud kätte ilma lume ja suurema pakaseta. Siin-seal on kerge lumekirmetis maas ja lõppenud nädalal on öö- või varastel hommikutundidel, isegi juba päeval olnud võimalik kogeda ka kõledat tuult koos külmakraadidega. Kuid päris jõulutunnet lumepuudust arvesse võttes veel ei ole.

Anna Haava on luuletanud: *“Me oleme Põhjamaa lapsed”* ja need luulesõnad on jõudnud mitme kauni laulu sisse, kus need puudutavad meie südant ja liigutavad meeli. Arvestades aga kliima soojenemisega võib juhtuda, et need sõnad on kaotamas on tähendust ning Põhjamaa ei pruugigi varsti enam endast kujutada midagi, mis on seotud karge ilma, lume ja virmalistega. Juba eelmistest aastatest on kogemusi nii valgetest jõuludest, kui ka sellistest, mil jõuluõhtuse pidulaua tarvis oleks võinud metsast päeval värsked kukeseeni korjata.

Kas ilm muudab adventi- või jõulusõnumi sisu? Ehk mõjutab see pisut meie meeoleolu ja tunnet, kuid mitte sõnumit. Saabusin eile pärastlõunal mõnepäevaselt ametilähetuselt Palestiina aladelt. Viibisin Ida-Jeruusalemmas Õlimäel ja Jeerikos. Neli nädalat enne jõule oli Jeerikos, mis asub Jordani jõe ja Surnumere vahetus läheduses, päevane temperatuur umbes 25 kraadi Celsiuse järgi. Tõsi, see maailma üks vanimaid linnu asub 250 meetrit allpool merepinda, kus ongi püsivalt ja aastaringi soe. Kuid ka Jeruusalemmas oli temperatuur 15-20 kraadi ümber.

Meie siin põhjas oleme sidunud advendiaja ja jõulud lume ning pakasega. Piiblis ei ole midagi sellist Jeesuse sünniga seoses nimetatud. On aga räägitud kirkusest taevas! Jeesus ei ole ka öelnud – mina olen maailma soojus, ega ka mitte – mina olen maailma pakane! Jeesus ütles, et ta on maailma valgus. Ja valgusel on lõunamaades ja talvises põhjas üsna sarnane tähendus. Võiks isegi öelda, et meie põhjamaised pimedad ööd on sarnased lõunamaa öödele aastaringi. Piirkonnas, kus Jeesus sündis, elas ja tegutses ei pikene päev ega lühene öö vastavalt aastaajale nii silmnähtavalt ja tajutavalt, nagu see meil siin toimub. Seal ei ole olulist vahet, kas on südasuvi või südatalv – öö ja päeva pikkus erineb erinevatel aastaegadel vaid õige pisut. Suvel, erinevalt meist on juba hiljemalt kell kaheksa kottpime. Nendes pimedates öödes oli Jeesuse sõnumil: *“Mina olen tulnud valguseks maailma, et ükski, kes usub minusse, ei jääks pimedusse” (Jh 12:46)*, eriline tähendus.

Advendiajal süütame igal pühapäeval eelmiste kõrvale uue küünla, kuniks jõuluõhtul särab küünlaid kümneid, sadu ja tuhandeid. Et see pimeduse-valguse mäng oleks veelgi kontrastsemalt näha, on erinevate lampide ja tuledega kaunistatud ka kogu linnasüda ning paljude meie endi majad ja korterid.

Valgusega poleks Maal elu. Küllap kõnetab seda teades meid ka Jeesuse sõnum, et Tema on tulnud maailma valguseks, pisut enam. Päikesevalgus tagab elu siin ajalikus maailmas, kus Päikese järgi arvestame ka aega – päevi, aastaid ja sajandeid. Kellele või millele saame loota aga maailmas, millest Jeesus räägib? Maailmas, kus aega enam pole? Või mis saab siis, kui sulgeme silmad ja teeme oma viimase hingetõmbe?

Kus leiavad oma igavese eluaseme need meie lähedased, kelle kalmudele süütasime hingede ajal või ka süütame jõuluõhtul võbeleva küünlaleegi – tillukese valguse, mis sümboliseerib elu. Igavest elu.

Kui Jeesus ütleb: *“Mina olen maailma valgus”* (Jh 8:12), siis ei kõnele ta Päikesest, mis on ainealine valguse- ja energiaallikas. Kristuse valgus särab ka siis, kui Päike enam meid ei valgusta ega soojenda. Kui on saanud otsa aeg, mida Päikese ringkäigu järgi päevades ja aastates mõõdetakse. Kristuse valgus saab meile kättesaadavaks aga ka juba siin ajalikus maailmas läbi usu.

Lapsele, kes kirikus ristitakse antakse sümboolse ristimisküünlaga üle Kristuse valgus. Laps, kelle vanemad ja ristivanemad aitavad seda ristimisisu valgust elus hoida ning kes ise täisealiseks saades hoiab kinni oma usust, võib olla kindel, et Jumala Poja sündimine Petlemmas tähendas talle suuremat andi kui mistahes kaunilt pakendatud jõulukink. Usk inimesena sündinud Jumalasse on enam kui Kuu, Päike ja tähed või kogu ajalik maailm kokku. Kuu, Päike ja tähed, olgugi et miljonite aastate vanused on siiski ajalikud. Usk Kristusesse viib meid aga kokku igavese valgusega, mis tagab ka igavese elu.

Selle usu viljadeks meie igapäevaelus on head teod, mida saame teha oma lähedaste, oma sõprade, tuttavate ja isegi võhivõraste jaoks. Kui jääme ootama kõike head ainult teistelt enese suhtes, siis pole me mõistnud adventiajal oodatava Kristuslapse sünni tegelikku tähendust.

Ligimesearmastus tähendab oma silmade asetamist samale tasandile ligimesega – igapäevaga meie ümber. See pole kerge! Ilma kristliku usuta on see isegi võimatu. Seda enam on imeline mõelda, et Jumal ei põlanud ära laskuda meie kõigi silmade kõrgusele. Jumalale ei olnud alandav tulla meie sekka ja andestada meie eksimused ja patud. Kas oleme ise valmis minema nende hulka, kes meile ei meeldi või kellega me nõus ei ole? Kas oleme valmis kahetsema halba ja paluma andeks eksimuste eest? Või on uueks normiks silmade üksteisega samale kõrguse säätamise asemel jälgida, kas minu sülg ulatub pritsima ja jalg ulatub vastu äigama?

Adventiaeg on õige aeg nendele küsimustele vastamiseks ja meele ning käitumise parandamiseks. Kanda üksteiste koormaid ja muresid, osutada üksteisele positiivset tähelepanu, samuti, märgata neid, keda saan aidata, ongi üks osa jõuluootusest. Nõnda adventiaega veeta on jõukohane igapäevale. Igaühel piisavalt on armastust, et seda jaguks ka teistele jagada. Alustame selle armastusekõlviga juba täna!

Aamen.